

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. A. B.**
státní příslušnost Pákistánská islámská republika
t. č. pobyt v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
právně zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem
sídlem Berní 226/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-580/ZA-ZA11-D02-PZ-2025, o prodloužení zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstvo vnitra České republiky ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-580/ZA-ZA11-D02-PZ-2025, se ruší.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 10 140 Kč k rukám advokáta Mgr. Vratislava Polky, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V předmětné věci se žalobce domáhá přezkumu výše označeného rozhodnutí, jímž žalovaný žalobce zajistil v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil žalovaný dobu trvání zajištění do 31. 7. 2025 s možností dalšího prodloužení. Jedná se o v pořadí druhé rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce, resp. o jeho prodloužení. Žalovaný již rozhodnutím ze dne 29. 5. 2025 žalobce zajistil podle téhož ustanovení zákona o azylu; dobu zajištění stanovil do 7. 7. 2025 s možností dalšího prodloužení.

II. Skutková zjištění vyplývající z obsahu správních spisů

2. Z obsahu správního spisu vedeného ve věci zajištění žalobce, jakož i ze správního spisu vedeného k žádosti o mezinárodní ochranu, jak je připojen k žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného o mezinárodní ochraně u zdejšího soud pod. sp. zn. 19 Az 17/2025, soud zjistil následující.
3. Žalobce z vlasti vycestoval v roce 2014. Do roku 2020 pobýval v Německu, kde podal žádost o mezinárodní ochranu; tu tamní orgány zamítly. Následně odcestoval do Španělska, tam disponoval povolením k pobytu s platností do března 2025. V letech 2020 až 2024 pendloval mezi Španělskem a Německem. Má českou partnerku asi od roku 2022, společně žili střídavě v Německu a České republice. S partnerkou v minulosti čekal dítě, partnerka však potratila. Dne 13. 5. 2025 se jim narodila dcera S. Žalobce má problémy s dýcháním, léky neužívá.
4. Dne 23. 4. 2025 rozhodla cizinecká policie o správním vyhoštění žalobce na dobu jednoho roku. Ve správním řízení byla mj. jako svědkyně slyšena partnerka žalobce, která potvrdila, že je s žalobcem těhotná, předpokládaný termín porodu je 19. 5. 2025, otcem nenarozeného dítěte je žalobce. Již dříve byla s žalobcem těhotná, ale potratila. S žalobcem žije partnerským svazkem v Německu i České republice. Nemá žádný příjem, finance zajišťuje žalobce. Pobírá jen přídavek na své první dítě z předchozího vztahu.
5. Dne 20. 5. 2025 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu.
6. Ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů EURODAC plyne, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu i v Německu dne 3. 12. 2025.
7. Dle sdělení příslušných německých orgánů byl žalobce vyhoštěn ze Schengenského prostoru s platností do 31. 3. 2025.
8. Žalovaný žalobce svým prvním rozhodnutím ze dne 29. 5. 2025 zajistil dle § 46 odst. 1 písm. d) zákona o azylu do 7. 7. 2025 s možností dalšího prodloužení
9. Dne 29. 5. 2025 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Má v České republice dceru, bez dcery neodjede, nechce ji nechat samotnou. Není doposud zapsán v rodném listě, ale hodlá činit příslušné kroky. Policie mu vzala pobytovou španělskou

kartu. Shodně vypověděl při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu téhož dne 29. 5. 2025. Dodal, že je ochoten postoupit genetické testy. Je negramotný.

10. Dne 4. 6. 2025 žalovaný rozhodl ve věci žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Usoudil, že je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona. Současně vyslovil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“), je Španělské království. Žalobce je totiž držitelem španělského oprávnění k pobytu s platností do 5. 3. 2025.
11. Dne 30. 5. 2025 žalovaný požádal Španělsko o převzetí žalobce ve smyslu dublinkého nařízení. Dne 2. 6. 2025 Španělsko svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uznalo.
12. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soud v Ostravě dne 19. 6. 2025, vedenou pod sp. zn. 19 Az 17/2025, domáhá přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2025, jímž žalovaný mj. vyslovil příslušnost Španělska meritorně rozhodnout o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Usnesením ze dne 8. 7. 2025, č. j. 19 Az 17/2025-18, soud žalobě nepřiznal odkladný účinek. O žalobě doposud nerozhodl.
13. Napadeným rozhodnutím ze dne 24. 6. 2025 žalovaný žalobce (nadále) zajistil, a to do 31. 7. 2025 s možností dalšího prodloužení. Konstatoval, že v České republice pobýval neoprávněně, není zde hlášen k pobytu. Do vlasti se nechce vrátit. Institut mezinárodní ochrany zneužívá pro legalizaci pobytu. Existují oprávněné důvody, že nebude respektovat rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu ochrany a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu. Dále usoudil, že uplatnění alternativ dle § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo neúčinné. Dle žalovaného žalobce není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákon o azylu, neboť na podkladě jeho vyjádření nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákon o azylu. Neužívá pravidelně léky a nemá závažné zdravotní omezení. Žalovaný též uvážil o délce zajištění.
14. Ze spisu vedeného ve věci zajištění žalobce je dále zjevné, že dne 22. 7. 2025 bylo realizováno přemístění žalobce, byl eskortován do Španělska.

III. Žaloba

15. Žalobu proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 15. 7. 2025 Krajskému soudu v Brně. Usnesením ze dne 21. 7. 2025, č. j. 41 Az 158/2025-17, věc Krajský soud v Brně postoupil Krajskému soudu v Ostravě z důvodu místní příslušnosti. Žalobu a správní spis Krajský soud v Ostravě obdržel dne 5. 8. 2025.
16. Žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí a navrhuje jeho zrušení. Upozorňuje na to, že se nikdy nedopustil trestné činnosti. V České republice má dceru a partnerku,

občanky České republiky. Doposud nebyl zapsán do rodného listu nezletilé S., narozené dne X, neboť nedisponuje příslušnými dokumenty. Jasně deklaroval, že zde hodlá s dcerou zůstat či odjet do Německa. Žalovaný se nezabýval otázkou, zda je žalobce rodinným příslušníkem občana České republiky, má zde rodinné zázemí adresu, kde by mohl přebývat. Žalovaný se vůbec nezabýval otázkou uplatnění mírnějších opatření.

17. Žalobce nesouhlasí s tím, že by jeho zajištění bylo nezbytným opatřením. Naopak má za to, že nepřiměřeně zasahuje do jeho garantovaných lidských práv. Jedná se o dramatický postup, který není v jeho případ nezbytný. Připomíná, že zajištění je mimořádný instrument. Pouhý nelegální pobyt cizince na území není dostatečným důvodem pro zajištění.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Ve vyjádření ze dne 21. 7. 2025 žalovaný vyzdvihuje, že dostatečně zjistil skutkový stav a individualizovaně odůvodnil naplnění podmínek pro zajištění žalobce.
19. Odkázal na napadené rozhodnutí a spisový materiál. Navrhl zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
21. Co se týká rozsahu přezkumu napadeného rozhodnutí, postupoval soud v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS).
22. Krajský soud v napadeném rozhodnutí zjistil takové vady, k nimž byl povinen přihlídnout i bez návrhu [srovnej § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Uzavírá proto, že **žaloba je důvodná**.
23. Žalovaný v narativní části svého rozhodnutí shrnuje zjištěný skutkový stav: příjezdovou a pobytovou historii žalobce a jeho rodinné poměry. Konstatuje, že žalobce má na území České republiky přítelkyni od roku 2022, která již jednou potratila dítě, které čekala s žalobcem, nyní s ní má dceru. Odmítá opustit území České republiky bez partnerky a dcery.

24. Na základě takto zjištěného stavu ovšem žalovaný činí závěr (srov. strana 3, odstavec 11 napadeného rozhodnutí), že žalobce není zranitelnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Znění tohoto ustanovení cituje a k odůvodnění přijatého závěru dodává, že žalobce se nepotýká se závažným zdravotním omezením a neužívá pravidelně léky.
25. Žalovaný nicméně zcela přehlíží, že dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, který pro účely tohoto zákona vymezuje základní pojmy, se za zranitelnou osobu považuje i *rodič nebo rodina s nezletilým dítětem*.
26. Byť tedy žalovaný skutkově konstatuje, že žalobce má (právě narozené) nezletilé dítě, které se nachází na území České republiky se svou matkou a partnerkou žalobce, činí závěr o tom, že žalobce není zranitelnou osobou (tedy že není rodičem s nezletilým dítětem).
27. Takové odůvodnění napadeného rozhodnutí neobstojí. Je nepřezkoumatelné pro svou vnitřní rozpornost a nedostatečnost. Právní závěry žalovaného totiž nekorespondují se skutkovými zjištěními. Z napadeného rozhodnutí tak není patrný vztah mezi skutkovými úvahami a hodnocením důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.
28. V napadeném rozhodnutí tak chybí vypořádání jeho konsekvencí a přiměřenosti z pohledu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, jakož i posouzení nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy i právech dítěte.
29. Krajský soud si je vědom, že dle závěrů některých rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žalovaný v případě zajištění cizince dle zákona o azylu není (na rozdíl od případu zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců) povinen zabývat se (explicitně) tím, zda správní vyhoštění či vycestování nepřiměřeně nezasahuje do soukromého a rodinného života cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016 - 32, ve spojení s usnesením rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, též rozsudek ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017 - 89).
30. Žalovaný ovšem již zcela přehlíží, že judikatura Nejvyššího správního soudu za jistých podmínek vyžaduje posuzování zásahu do soukromého a rodinného života i v řízení o zajištění podle zákona o azylu. Uvedené závisí na konkrétních skutkových okolnostech a reálnosti zásahu do těchto práv (viz *a contrario* např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 9 Azs 326/2017-30, v němž skutkově neexistovaly žádné indicie o tom, že by zajištěním cizince, resp. jeho přezajištěním podle zákona o azylu, bylo zasaženo do jeho rodinného a soukromého života, žalovaný pracoval jen s vágní informací, že cizinec má manželku a syna, aniž by k nim uvedl jakékoli bližší identifikační údaje a následně vyšlo najevo, že se jedná o zletilého syna manželky, k němuž cizinec neměl žádný příbuzenský vztah).
31. V nynější věci žalovaný již od počátku disponoval konkrétními informacemi (jak již soud opakovaně výše uvedl) o tom, že žalobce má nezletilé dítě a partnerku, která je v nedávné době porodila a dříve již dítě, které čekala s žalobcem, potratila. Partnerka je na žalobci finančně závislá, nemá téměř žádný příjem.

32. Za takové situace žalovaný jistě měl indicie k tomu, aby se otázkou přiměřenosti zajištění vůči soukromému a rodinnému životu žalobce, jakož i nejlepšího zájmem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, zabýval (srov. přiměřeně například rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015-46 a tam citované odkazy). Takové posouzení nicméně krajský soud v napadeném rozhodnutí zcela postrádá. Rodinný život mezi dítětem a rodičem je přitom založen v okamžiku příchodu dítěte na svět a nehraje roli, zda spolu rodiče dítěte žijí či zda je manželství svazkem monogamním nebo polygamním (srov. rozhodnutí ve věci *Berrehab v. Nizozemí* nebo obdobně ve věci *Boughanemi v. Francie*).
33. Dále pak v napadeném rozhodnutí žalovaný zcela pomíjí vyhodnotit při svých obecných úvahách k aplikaci alternativ k zajištění ve smyslu § 47 zákona o azylu to, že žalobce na území České republiky pobývá s partnerkou na uvedené adrese, jak plyne opět z výpovědi partnerky žalobce podané v postavení svědka v dubnu 2025 v řízení od správním vyhoštění žalobce, jakož i z žalobních tvrzení.
34. K aplikaci alternativ k zajištění se nicméně žalovaný vyjadřuje pouze obecně, aniž by skutečnosti jemu známe z úřední činnosti posoudil. To vše při vědomí, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců. Nelze pomíjet, že alternativy k zajištění jsou součástí právního řádu již od transpozice návratové směrnice v zákoně o pobytu cizinců. Alternativy k zajištění u žadatelů o azyl byly zavedeny s ohledem na transpozici přijímací směrnice. Rozhodnutí o jejich uplatnění musí předcházet posouzení individuální situace žalobce a všech okolností konkrétního případu. Zvláštní opatření má přitom obecně před zajištěním cizince přednost. Musí být upřednostněno před zajištěním cizince v případech, kdy lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011–50).
35. Pokud jde o obsah pojmu nepřezkoumatelnosti, odkazuje soud na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38), z níž se podává, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud či správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě či odvolání nebo vyjádření; proč považoval (žalobní) námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dle judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces a vylučujících libovůli při rozhodování, i povinnost soudů, resp. správních orgánů, svá rozhodnutí řádně odůvodnit (ve správním soudnictví srov. § 54 odst. 2 s. ř. s., ve správním řízení § 68 odst. 3 správního řádu).

36. Konečně krajský soud dodává, že lze částečně souhlasit s hodnocením dosavadního života žalobce (pobyt bez platného pobytového titulu, uložení správního vyhoštění a jeho nerespektování, kumulace žádostí o mezinárodní ochranu), jak je provedl žalovaný. V nynější věci již nicméně nenachází jeho přezkoumatelnou úvahu, proč by žalobce nebyl schopen plnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření s ohledem na zjištění stran rodinných vazeb a bydlení.
37. Krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné primárně pro nedostatečnost závěru o tom, že žalobce není zranitelnou osobou. K tomu si ostatně ani nezajistil relevantní podklady. Žalovaný následně opomněl posoudit v tomto konkrétním případě žalobce možné dopady svého rozhodnutí z pohledu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně základních práv a svobod, resp. čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, byť byl od počátku řízení zpraven o rodinné situaci žalobce. Rovněž je nedostatečná jeho úvaha o (ne)aplikaci alternativ k zajištění.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

38. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného v nynější věci neobstojí pro svou nedostatečnost a napadené rozhodnutí je na místě zrušit pro jeho nepřezkoumatelnost.
39. Krajský soud pro úplnost dodává, že ve výroku tohoto rozsudku současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení. Vychází z právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS, dle něhož „po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno (...). Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím, jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“ Citovaný právní názor je použitelný i na právě řešenou věc a krajský soud nemá důvod postupovat v souzené věci jinak.
40. Konečně krajský soud uvádí, že s ohledem na výše přdestřené právní názor pro nadbytečnost již nevypořádával všechny žalobní námitky.
41. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, jemuž v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný je zavázán k náhradě nákladů řízení žalobci v rozsahu dvou úkonů právní služby – převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. b) a písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 2 x 4 620 Kč, tj. 9 240 Kč [§ 9 odst. 5 a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 450 Kč, tj. 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Advokát není plátcem daně z přidané hodnoty. Jeho odměna činí celkem částku 10 140 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 6. srpna 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně